

පස්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාව
මාතර දිස්ත්‍රික්කය

1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2016 මැයි 09 දිනද, ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2015 අප්‍රේල් 04 දිනද විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 2017 ජනවාරි 03 දින සභාවේ ලේකම්වරයාට යවා ඇත.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 1.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට පස්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.3.1 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ගිණුම් සමඟ හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

1.3.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත දැක්වෙන ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.572,195 ක වියදම් දරා මිලදී ගෙන තිබුණු උපකරණ වල වටිනාකම ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.

(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව දේශීය ණය හා සංවර්ධන අරමුදලට ගෙවිය යුතු එකතුව රු.326,108 ක් වූ ණය වාරික ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

1.3.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

වර්ෂ 03 කට වැඩි කාලයක් ඉක්මවූ රු.1,625,551 ක් වූ හිඟහිටි වෙනත් ආදායම් ශේෂ 08 ක්ද, රු.1,531,450 ක් වූ ණයහිමි ශේෂයක් සහ වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩි කාලයක් ඉක්මවූ රු.684,282 ක් වූ ගෙවිය යුතු තැන්පතු ශේෂ 04 ක් පැවතියද, ඒවා නිරවුල් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

1.3.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

එකතුව රු.16,997,710 ක් වූ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි පිළිබඳ වාර්ෂික සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාද, එකතුව රු.12,513,907 ක් වූ යන්ත්‍රෝපකරණ, මෝටර් රථ හා කරත්ත සහ ලීබඩු සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීනව හා විධිමත්ව පවත්වන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය හා උපලේඛනද, ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා විගණනයේදී ඒවා සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

1.3.5 නීති, රීති , රෙගුලාසි ආදියට අනුකූල නොවීම

1988 ප්‍රාදේශීය සභා (මූල්‍ය හා පරිපාලන) රීති 193 අනුව අයවැයගත හා පරිපූරක සම්මත වැය සමග වැය විෂයයන්හි තථ්‍ය වියදම්, අතිරික්තතා හා උනන්දු පිළිබඳ හේතු දැක්වෙන ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කළයුතු වුවද එසේ කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.9,268,648 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.6,337,604 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.2,931,044 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

2.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

- (අ) සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම මුළු පුනරාවර්තන ආදායමින් සියයට 76 ඉක්ම වූ අගයක් ගෙන තිබුණු බැවින්, ආදායමට සාපේක්ෂව වියදම් ඉතා ඉහළ මට්ටමක පැවතිනි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ දෙක තුළ සභාවේ මුළු පුනරාවර්තන ආදායම්, ආදායම් ආධාර,ස්වයං උත්පාදන ආදායම් සහ මුළු පුනරාවර්තන වියදම් පිළිබඳ සාරාංශගත විස්තරයක් පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	මුළු පුනරාවර්තන ආදායම්	ආදායම් ආධාර	ස්වයං උත්පාදන ආදායම්	මුළු පුනරාවර්තන වියදම්	ස්වයං උත්පාදන ආදායම් ඉක්මවූ පුනරාවර්තන වියදම්
රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
2015	39,177,941	20,436,757	18,741,184	29,909,293	(11,168,109)
2014	31,284,518	12,476,128	18,808,390	24,946,914	(6,138,524)
2013	26,182,098	10,961,872	15,220,226	21,789,672	(6,569,446)

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන නිරීක්ෂණයන් කෙරේ.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂය ඇතුළු ඉකුත් වර්ෂ දෙක තුළ සභාවේ ආදායම් ආධාර වල වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරෙන නමුත්, ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ස්වයං උත්පාදන ආදායමේ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.
- (ii) සෑම වර්ෂයකම පුනරාවර්තන වියදම් අඛණ්ඩව වැඩිවන වේගයකින් වර්ධනය වී ඇති නමුත්, එම තත්ත්වය පාලනය කර ගැනීම කෙරෙහි සභාවේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.
- (iii) ස්වයං උත්පාදන ආදායම ඉක්මවා වර්ෂ තුනෙහිම සැලකිය යුතු අගයකින් පුනරාවර්තන වියදම වැඩිවී තිබුණි.
- (iv) ආදායම් ආධාර නොලැබෙන්නට සභාවේ ස්වයං උත්පාදන ආදායම් වලින් පුනරාවර්තන වියදම් ආවරණය කර ගැනීමට කිසිදු ආකාරයකින් හැකියාවක් නොලැබෙන තත්ත්වයක් පෙන්නුම් කරනු ලැබේ.

- (v) ඉහත අංක (i) සිට (iv) දක්වා ඡේදවල දැක්වෙන කරුණු අනුව ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නංවා ගැනීමට සභාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු බවත්, ඒ සඳහා විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බවත් එසේ නොමැති වුවහොත් සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් උද්ගත වී සභාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අහිතකර බලපෑම් ඇතිවිය හැකි බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

2.3 ආදායම් පරිපාලනය

2.3.1 වරිපනම් බදු

ඌරුබොක්ක නගරය වරිපනම් කලාපයක් ලෙස නම් කිරීමට 2014 වර්ෂයේදී සභා සම්මත වී තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම තීරණය ක්‍රියාත්මක නොකිරීම නිසා සභා අරමුදලට ලැබිය යුතු ආදායම් අහිමිවී තිබුණි.

2.3.2 අක්කර බදු

ආරම්භක හිඟ ශේෂය හා වර්ෂයේ බිල්කිරීම් ඇතුළුව අයවිය යුතු මුළු මුදල රු.209,893 ක් විය. ආරම්භක හිඟයෙන් සියයට 49 ක් හා බිල්කිරීම් වලින් සියයට 51 ක් වර්ෂය තුළ අයකර ගෙන තිබුණු නමුත්, හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 158(1)(අ) වගන්තිය ප්‍රකාර කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.3.3 කඩකාමර කුලී

(අ) ආරම්භක හිඟ ශේෂයට වර්ෂයේ බිල් කිරීම්ද ඇතුළත් වූ විට අයවිය යුතු මුළු මුදල රු.2,878,978 ක් විය. ආරම්භක හිඟයෙන් සියයට 20 ක් සහ බිල්කිරීම් වලින් සියයට 15 ක් පමණක් වර්ෂය තුළ අයකරගෙන තිබුණි. කඩ කාමර කුලී අයකර ගැනීමේ ප්‍රගතිය පහළ මට්ටමක පැවතීම නිසා වර්ෂය අවසානයට හිඟ ශේෂය රු.2,407,315 ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

(ආ) ඌරුබොක්ක නව වෙළඳ සංකීර්ණයේ හා චීනස් ක්‍රීඩාංගනය ඉදිරිපිට ඇති කඩකාමර 26 ක බදු ගිවිසුම් යාවත්කාලීන කර නොතිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අයවිය යුතු හිඟ මුදල රු.2,210,515 ක් විය. 2014 සැප්තැම්බර් සිට කඩකාමර කුලී තක්සේරු කර තිබුණද, එම තක්සේරුව අනුව කුලී අයකර නොතිබුණි.

(ඇ) බදු ගිවිසුමේ 6 වැනි කොන්දේසිය හා දකුණු පළාත්, පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ 2010 දෙසැම්බර් 27 දිනැති අංක දපපා/පාපාකො/2010/01 දරන චක්‍රලේඛයේ විධිවිධානවලට අනුකූල නොවී ඌරුබොක්ක නව වෙළඳ සංකීර්ණයේ කඩකාමර 09 ක් මුල් බදුකරුවන් විසින් අතුරු බදුදී තිබුණි.

2.3.4 වීථි පහන් ආධාර

ආරම්භක හිඟ ශේෂයට වර්ෂයේ බිල්කිරීම් ඇතුළත් වූ විට රු.259,740 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි. ආරම්භක හිඟයෙන් සියයට 17 ක් සහ බිල්කිරීම් වලින් සියයට 51 ක් වර්ෂය තුළ අයවීමෙන් හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමුවී නොතිබුණි.

2.3.5 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.836,937 ක් හා මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු.5,970,895 ක් අයවිය යුතුව තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්ය සාධන ඇගයීම

ප්‍රාදේශීය සභා නභා සිටුවීමේ ජාතික වැඩසටහන

2015 වර්ෂය සඳහා වෙන්කර තිබුණු රු.මිලියන 6 ක මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජූලි මාසයේදී වැය කළ රු.1,000,000 ක මුදල පිළිබඳ වියදම් වාර්තා ප්‍රමාද වී ඉදිරිපත් කිරීම නිසා ඉතිරි රු.5,000,000 ක මුදල නිදහස් නොකිරීමෙන් වර්ෂය තුළ ව්‍යාපෘති 10 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(අ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය

සේවක සංඛ්‍යා සැලැස්මේ අනුමත තනතුරුවල පුරප්පාඩු 04 ක් ද, සේවකයින් 04 දෙනෙකුගේ අතිරික්තයක්ද පැවතුණු නමුත්, පුරප්පාඩු පුරවා ගැනීමට හෝ අතිරික්ත තනතුරු විධිමත් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) බැංකු ගිණුම්

සභාවේ පොදු අරමුදලට අදාළ ජංගම බැංකු ගිණුමේ සැසඳුම් ප්‍රකාශය අනුව දිගින් දිගටම ඉදිරියට ගෙන එමින් පවතින රු.241,927 ක් වූ හඳුනා නොගත් සෘජු බැර කිරීම් හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

සේවක ණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට වූ රු.2,313,868 ක් වූ සේවක ණය ශේෂය තුළ වර්ෂ කිහිපයක සිට හිඟව පවතින රු.29,603 ක ශේෂ 09 ක් ඇතුළත්වී තිබුණි.

3.4 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

පහත කරුණු නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

(අ) 2013 වසරේදී මහ නැඟුම ග්‍රාමීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ සභා බල ප්‍රදේශයේ මාර්ග 02 ක් සංවර්ධනය කිරීමට වෙන්කර දුන් රු.1,000,000 ක ප්‍රතිපාදන මත සිදුකළ කර්මාන්ත සඳහා යොදන ලද කොන්ක්‍රීට් කුට්ටි ගල්වල අදාළ ප්‍රමිතිය (25 N/mm) නොමැති බැවින් මෙම කර්මාන්ත වලට ගෙවීම මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණි. මෙම කර්මාන්ත සම්පූර්ණයෙන්ම අසාර්ථක වී තිබූ අතර, කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමේ 13 වන කොන්දේසිය ප්‍රකාරව නැවත මාර්ගය සකස් කර ගැනීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

(ආ) 2014 වර්ෂයේ ගමන් ගමට දොරින් දොරට වැඩසටහන යටතේ රු.1,000,000 ක වියදමින් ඉදිකිරීමට තිබූ ඇහැළකන්ද අබේකෝන් යාය මාර්ගය සංවර්ධනය කිරීමට අදාළ කර්මාන්ත කටයුතු වර්ෂය අවසාන වන විටත් ආරම්භ කර නොතිබුණි.

(ඇ) ප්‍රධාන කාර්යාලය ඉදිරිපස බුදු මැදුරක් ඉදිකිරීම සඳහා රු.200,000 ක ණයහිමි ප්‍රතිපාදන ඇතිකර තිබුණද, වර්ෂය තුළ එම කර්මාන්තය ඉටුකර නොතිබුණි.

3.5 සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

සභා බල ප්‍රදේශයේ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ කරන ලද පරීක්ෂාවේදී පහත දැක්වෙන කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(අ) සභාව විසින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට අයත් ඉඩමකට කසල බැහැර කර තිබුණි.

(ආ) බල ප්‍රදේශයේ කසල බැහැර කිරීම වෙනුවෙන් බදු අය නොකරන නමුත්, සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාව විසින් රු.2,872,805 ක වියදම් දරා තිබුණි.

4. යහපාලනය හා ගිණුම් කටයුතුභාවය

4.1 අයවැය පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් වියදම් විෂයයක සීමාව ඉක්මවා රු.3,623,771 ක වියදම්ද, වියදම් විෂයයන් 06 ක ඉතිරිකිරීම්වල එකතුව රු.5,545,638 ක් ද ආදායම් විෂයයන් 05 ක ළඟාකර නොගත් ඉලක්කගත ආදායම රු.2,478,060 ක් ද, ආදායම් විෂයයන් 02 ක රු.4,500,056 ක හිතකර විචලනයක්ද පැවැතීම යන හේතු නිසා අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබුණි.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 133 හා 134 හි දැක්වෙන විධිවිධාන සහ 2014 පෙබරවාරි 24 දිනැති අංක දපපා/යහ/01/න.ව.ලේ දරන දකුණු පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ චක්‍රලේඛය ප්‍රකාර ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදුකර නොතිබුණු නමුත්, අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරියාට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.426,064 ක් ගෙවා තිබුණි.

4.3 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

2009 ජුනි 09 දිනැති අංක DMA/2009 (i) දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව පිහිටුවීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.4 වත්කම් කළමනාකරණය

නිශ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට සභාව සතුව පැවැති වාහන 07 න් ගලී බවුසරය ධාවනය කර නොතිබූ අතර, ඉතිරි වාහන 06 හි භාවිතයද අවම මට්ටමක පැවැතුණි.

5. පද්ධති හා පාලන

පහත දැක්වෙන පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි සභාවේ විශේෂ අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

- (අ) ගිණුම්කරණය
- (ආ) අයවැය පාලනය
- (ඇ) මූල්‍ය පාලනය
- (ඈ) වත්කම් කළමනාකරණය
- (ඉ) මානව සම්පත් කළමනාකරණය